

Förslag till genomförande av kraven på fiskeredskap i engångsplastdirektivet

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är positiv till att det införs ett producentansvar för fiskeredskap men anser att det presenterade underlaget och den föreslagna förordningen måste ändras så att:

- Det tydligt framgår att producenterna ska stå det fulla ekonomiska ansvaret för insamlingen och behandlingen.
- Regleringen tydliggör att kommunen kan välja att åta sig ett uppdrag som insamlare mot en marknadsmässig ersättning.
- Kommunen inte kan tvingas till att bistå insamlingssystemen med planeringsförutsättningar och avsättning av mark för insamlingen.
- Det införs ett krav om regelbundna plockanalyser i restavfallet och att dessa ska finansieras av insamlingssystemen.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Full kostnadstäckning

Av utredningen framgår att producenterna enligt EU-rätten ska stå det fulla kostnadsansvaret för det uppkomna avfallet. Trots det tydliggörs detta inte i förslaget till producentansvarsförordning. Det måste framgå av förordningstexten att producenten ska stå det fulla kostnadsansvaret för insamlingen och behandlingen av avfallet och alla administrativa kostnader som är förknippade med hanteringen. Det måste dessutom framgå att kommunerna och andra som tvingas bära producenternas ansvar ska ha en reell regressmöjlighet att få ersättning för sina kostnader.

För kommunernas del måste detta innebära att om kostnader överförs till kommunerna genom att det samlas in fiskeredskap i restavfallet eller att det uppstår nedskräpning från fiskeredskapen och som kommunerna tvingas finansiera på annat sätt så måste kommunerna ges möjlighet att rikta ersättningsanspråk för faktiska kostnader mot producenterna (eller insamlingssystemet) (såvida inte detta följer av 34 §, punkten 6.).

Kommunen som uppdragstagare

I bakgrundsunderlaget i utredningen framgår att kommunen kan ta uppdrag av producenterna för att samla in avfallet. Den här tydliga kopplingen saknas dock i förslaget till producentansvarsförordningen. I 33 § i förslaget framgår att det inte

krävs tillstånd för en kommun att samla in uttjänta fiskeredskap i kommunen och av 34 §, punkten 1 d, att kommunen får lämna in fiskeredskap utan kostnad. Det som regleringen borde ta upp istället är att kommunen får ta uppdrag av producenten och att ersättningen för detta får regleras i avtal. Sådana skrivningar finns i andra producentansvarsbestämmelser och borde även införas här. Det här behövs inte minst för att förtydliga att kommunen ska få full ersättning för sina kostnader.

Kommunal infrastruktur och kommunal planering

Det sätts i utredningen ett stort hopp till att kommunerna ska kunna vara behjälpliga med att erbjuda nödvändig infrastruktur för insamlingen. Det kan dock behöva påpekas att detta i första hand är ett problem för producenterna att lösa genom de tillståndspliktiga insamlingssystemen. Kommunerna kan som uppdragstagare åta sig att samla in fiskeredskapen och kan också bevilja lov i den mån det behövs men kommunerna kan inte på något annat sätt sägas ha en skyldighet att vara behjälpliga för att uppfylla producentansvaret när det handlar om planeringen av infrastrukturen.

Plockanalyser

I restavfallet kommer det att hamna fiskeredskap. Det bör därför förtydligas att kostnader för att utföra regelbundna plockanalyser i restavfallet, i syfte att uppskatta mängden fiskeredskap, bör adresseras till de tillståndspliktiga insamlingssystemen. Vidare bör den från plockanalyserna uppskattade mängden fiskeredskap i restavfallet utgöra underlag för en direkt schablonersättning till kommunerna som överensstämmer med kostnaderna för kvittblivningen av det aktuella avfallet.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Gunilla Glasare